ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 28.12.1950 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

186

Vyhláška ministra - predsedu Štátneho úradu plánovacieho

zo dňa 28. decembra 1950,

ktorou sa vyhlasuje úplné znenie zákona o organizácii výskumníctva a technického rozvoja.

Minister - predseda Štátneho úradu plánovacieho vyhlasuje podľa čl. II zákona č. 185/1950 Sb., ktorým sa mení a doplňuje zákon č. 261/1949 Sb., o organizácii výskumníctva a dokumentačnej služby, v prílohe úplné znenie zákona č. 261/1949 Sb., ako vyplýva zo zmien vykonaných zákonom č. 185/1950 Sb.

Dr. Dolanský v. r.

**Príloha k vyhláške č. 186
1950 Sb.**

Zákon

zo dňa 7. decembra 1949 č 261 Sb.,

o organizácii výskumníctva a technického rozvoja, v znení zákona zo dňa 20. decembra 1950 č. 185 Sb.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Prvá časť.
Výskumníctvo a technický rozvoj.

Diel I.
Ústredie výskumu a technického rozvoja.

§ 1.

(1) Na vybudovanie jednotnej organizácie výskumníctva a technického rozvoja a na ich plánovité vedenie sa ako ústredný úrad zriaďuje Ústredie výskumu a technického rozvoja (ďalej len „Ústredie“).

(2) Výskumníctvom podľa tohto zákona sa rozumie sústavné vedecké bádanie, ktoré vytvára a shromažďuje vedecké poznatky a skúma možnosť ich využitia pre rozvoj a zabezpečenie hospodárstva celku a pre zvýšenie úrovne ľudu.

(3) Technickým rozvojom podľa tohto zákona sa rozumejú práce vedecko-technické (práce vývojové, vynálezy, zlepšovacie námety, zavádzanie nových výrobkov a nových výrobných metód a procesov), normalizácia, skúšobníctvo, technická kontrola, dokumentácia a odborná činnosť vydavateľská.

§ 2.

(1) V oblasti výskumníctva náleží Ústrediu najmä:

a) pripravovať v rámci jednotného hospodárskeho plánu návrh plánov výskumných prác;

b) sledovať výskumnú činnosť vo výskumných ústavoch a výskumných pracoviskách (§ 5) a starať sa o koordináciu a rozvoj vedeckej práce v nich;

c) určovať podľa potrieb jednotného hospodárskeho plánu v rámci plánov výskumných prác základné výskumné úlohy a starať sa o ich riešenie;

d) dbať o využitie výsledkov výskumu v praxi;

e) vykonávať plánovitú výchovu výskumníckych pracovníkov a spolupôsobiť pri ich zaraďovaní do výskumných ústavov a výskumných pracovísk;

f) dbať o vecné vystrojenie, účelné rozmiestenie a využitie výskumných ústavov a výskumných pracovísk;

g) starať sa o plánovité usporadúvanie vedeckých sjazdov, konferencií a porád pre potreby výskumníctva;

h) starať sa o styky so zahraničím pre potreby výskumníctva;

ch) udeľovať odmeny za výsledky výskumnej práce podľa smerníc ustanovených vládou, poprípade navrhovať kompetentným inštitúciám udelenie takých odmien alebo sa vyjadrovať k návrhom na ich udelenie.

(2) V oblasti technického rozvoja náleží Ústrediu najmä:

a) pripravovať v rámci jednotného hospodárskeho plánu návrh plánov technického rozvoja a plánu realizácie výsledkov vedecko-technickej činnosti;

b) sledovať vedecko-technickú, normalizačnú, dokumentačnú a vydavateľskú činnosť orgánov a zariadenia technického rozvoja (§ 6);

c) dbať o rozšírenie a využitie výsledkov vedecko-technických, normalizačných a dokumentačných prác v praxi;

d) starať sa o plánovitú výchovu vedecko-technických a dokumentačných pracovníkov a spolupôsobiť pri ich zaraďovaní do orgánov a zariadenia technického rozvoja;

e) dbať o plánovité výstrojenie a využitie orgánov a zariadenia technického rozvoja;

f) starať sa o plánovité usporadúvanie sjazdov, konferencií a porád pre potreby technické rozvoja;

g) starať sa o styky so zahraničím pre potreby technického rozvoja;

h) udeľovať podľa smerníc ustanovených vládou odmeny za výsledky prác vedecko- technických, normalizačných, dokumentačných a vydavateľských, pokiaľ udeľovanie týchto odmien nebude upravené inak.

(3) Ústredie môže poveriť ústredné výskumné ústavy (§ 7) alebo orgány technického rozvoja (§§ 12 a 13), aby plnily niektoré z jeho úloh, uvedených v odseku 1 alebo 2.

(4) Opatrenia, ktorými Ústredie pri plnení svojich úloh zasahuje do pôsobnosti iných ústredných úradov, robí Ústredie po dohode s týmito ústrednými úradmi.

§ 3

(1) Na čele Ústredia je predseda, ktorého zastupuje námestník. Predsedu a jeho námestníka ustanovuje a odvoláva prezident republiky na návrh vlády.

(2) Predseda Ústredia podlieha ministrovi-predsedovi Štátneho úradu plánovacieho. Predseda organizuje a vedie práce Ústredia a Vedeckej rady (odsek 3).

(3) Ako poradný orgán predsedu Ústredia sa zriaďuje Vedecká rada. Počet jej členov určí a členov vymenúva predseda Ústredia.

§ 4.

(1) Ako oblastný orgán Ústredia sa zriaďuje Slovenské ústredie výskumu a technického rozvoja (ďalej len „Slovenské ústredie“), prostredníctvom ktorého vykonáva Ústredie svoju pôsobnosť na Slovensku.

(2) Na čele Slovenského ústredia je predseda, ktorého zastupuje námestník. Predsedu a námestníka ustanovuje a odvoláva vláda na návrh ministra-predsedu Štátneho úradu plánovacieho, urobený po vypočutí povereníka-predsedu Slovenského plánovacieho úradu a predsedu Ústredia. Predseda Slovenského ústredia podlieha povereníkovi-predsedovi Slovenského plánovacieho úradu. Predseda organizuje a vedie práce Slovenského ústredia a Slovenskej vedeckej rady (odsek 3).

(3) Ako poradný orgán predsedu Slovenského ústredia sa zriaďuje Slovenská vedecká rada, ktorú tvoria slovenskí členovia Vedeckej rady (§ 3 ods. 3).

Diel II.
Výskumné ústavy a výskumné pracoviská.

§ 5

Výskum vykonávajú výskumné ústavy a výskumné pracoviská, uvedené v §§ 7 až 11, a prechodne aj doterajšie výskumné ústavy a výskumné pracoviská (§ 22 ods. 1).

Diel III.
Orgány a zariadenie technického rozvoja.

§ 6

O technický rozvoj sa starajú orgány a zariadenie technické rozvoja, uvedené v §§ 12 až 14, a prechodne aj doterajšie orgány a zariadenie technické rozvoja (§ 22).

Druhá časť.
Výskumné ústavy a výskumné pracoviská.

Diel I.
Ústredné výskumné ústavy.

§ 7

(1) Za účelom sústredenia a racionalizácie výskumníctva v jednom alebo niekoľkých príbuzných výskumníckych odboroch, poprípade vykonávania zvlášť nákladného alebo dlhodobého výskumu širšieho významu, zriadi vláda nariadením ústredné výskumné ústavy, a to poprípade z niektorých doterajších ústavov.

(2) Do pôsobnosti ústredných výskumných ústavov náleží najmä:

a) vykonávať výskum v odbore, pre ktorý sú zriadené, najmä pokiaľ ide o základné výskumné úlohy;

b) plniť vo svojom odbore iné úlohy, ktoré im uloží Ústredie v rámci svojej pôsobnosti.

(3) Ústredné výskumné ústavy sú podriadené Ústrediu, pokiaľ vládne nariadenie, ktorým bol ústav zriadený (odsek 1), neustanoví inak.

(4) Minister - predseda Štátneho úradu plánovacieho môže vyhláškou v úradnom liste zriadiť pobočky Ústredného výskumného ústavu mimo jeho sídla. Pobočka Ústredného výskumného ústavu, zriadená na Slovensku, je oblastným orgánom tohto ústavu; ak sa zriadi na Slovensku viac pobočiek, určí zároveň minister - predseda Štátneho úradu plánovacieho, ktorá z nich má povahu oblastného orgánu.

§ 8

Ústredie môže so súhlasom ministra - predsedu Štátneho úradu plánovacieho a kompetentného ministra poveriť ústavy, uvedené v §§ 9 až 11, poprípade iné výskumné orgány, vykonávaním úloh ústredných výskumných ústavov.

Diel II.
Ostatné výskumné ústavy a výskumné pracoviská.

§ 9

(1) Ministri môžu po dohode s ministrom financií a predsedom Ústredia zriaďovať v odbore svojej pôsobnosti výskumné ústavy (ústavy ústredných úradov).

(2) Ministri môžu po dohode s predsedom Ústredia zriadiť pobočky ústavov ústredných úradov mimo sídla týchto ústavov. Pobočka ústavu ústredného úradu, zriadená na Slovensku, je jeho oblastným orgánom; ak sa zriadi na Slovensku viac pobočiek, určí príslušný minister po dohode s predsedom Ústredia, ktorá z nich má povahu oblastného orgánu.

(3) Organizačné poriadky ústavov uvedených v odsekoch 1 a 2 vydávajú a pôsobnosť ústavov ustanovujú kompetentné ústredné úrady po dohode s Ústredím

(4) Ústredie môže so súhlasom kompetentného ústredného úradu ukladať jeho ústavom priamo alebo prostredníctvom ústredných výskumných ústavov osobitné výskumné úlohy.

§ 10

(1) Generálne riaditeľstvá a orgány im obdobné, národné, komunálne a im na roveň postavené podniky, poprípade iné orgány spravujúce národný majetok, ľudové družstvá a masové a záujmové organizácie pracujúceho ľudu môžu so súhlasom zúčastnených ministrov, udeleným po dohode s predsedom Ústredia, zriaďovať výskumné ústavy.

(2) Kompetentný minister určí po dohode s predsedom Ústredia podmienky, za ktorých výskumný ústav plní svoje úlohy.

(3) Výskumné pracoviská môžu byť zriaďované podľa smerníc, ktoré vydá Ústredie po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi.

(4) Ústredie môže so súhlasom kompetentného ústredného úradu ukladať výskumným ústavom a výskumným pracoviskám osobitné výskumné úlohy.

§ 11

(1) Ústavy vysokých škôl, ktoré slúžia prevažne výskumným účelom, sa zriaďujú podľa § 9 ods. 1.

(2) Ústavy vysokých škôl, ktoré slúžia prevažne vyučovacím, popri tom však aj výskumným účelom, zriaďuje minister školstva, vied a umení po vyjadrení Ústredia a po dohode s ministrom financií a ostatnými príslušnými ministrami.

(3) Ustanovenie § 9 ods. 4 platí tu primerane.

Tretia časť.
Orgány a zariadenie technického rozvoja.

Diel I.
Ústredné orgány technického rozvoja.

§ 12

(1) Za účelom vykonávania starostlivosti o technický rozvoj sa zriaďujú pri Ústredí ako ústredné orgány:

a) Úrad pre vynálezy a zlepšovacie námety,

b) Úrad pre normalizáciu,

c) Československý ústav pre technicko-hospodársku dokumentáciu.

(2) Složenie a pôsobnosť Úradu pre vynálezy a zlepšovacie námety budú upravené osobitnými predpismi. Složenie a pôsobnosť Úradu pre normalizáciu upraví vláda nariadením, ktorým zároveň určí najmä, čo sa rozumie normalizačnou činnosťou, spôsob tvorenia noriem a ustanovenie ich záväznosti, ako i povinnosti úradov, podnikov a orgánov pri tvorení noriem a pri kontrole ich zavádzania a dodržovania. Složenie a pôsobnosť Československého ústavu pre technicko-hospodársku dokumentáciu budú upravené štatútom, ktorý vydá minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho po dohode so zúčastnenými ministrami.

(3) Ústredie zriadi po dohode s ministerstvami financií a informácií a osvety ústredné orgány pre odbornú činnosť vydavateľskú. Predpisy o vydavateľskej činnosti zostávajú inak nedotknuté.

(4) Vláda môže nariadením zriaďovať ďalšie ústredné orgány technického rozvoja a určiť ich pôsobnosť, pokiaľ na ich zriadenie nie je potrebný zákon.

(5) Minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho môže vyhláškou v úradnom liste zriadiť pobočky ústredné orgánu technického rozvoja mimo jeho sídla. Pobočka ústredného orgánu technického rozvoja, zriadená na Slovensku, je oblastným orgánom tohto ústredného orgánu; ak sa zriadi na Slovensku viac pobočiek, určí zároveň minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho, ktorá z nich má povahu oblastného orgánu.

Diel II.
Ostatné orgány a zariadenie technického rozvoja.

§ 13.

(1) Ministri môžu po dohode s ministrom financií a predsedom Ústredia zriaďovať v odbore svojej pôsobnosti orgány technického rozvoja (orgány ústredných úradov).

(2) Ministri môžu po dohode s predsedom Ústredia zriadiť pobočky orgánov ústredných úradov mimo sídla týchto orgánov. Pobočka orgánu ústredného úradu, zriadená na Slovensku, je jeho oblastným orgánom; ak sa zriadi na Slovensku viac pobočiek, určí kompetentný minister po dohode s predsedom Ústredia, ktorá z nich má povahu oblastného orgánu.

(3) Organizačné poriadky orgánov uvedených v odsekoch 1 a 2 vydávajú a pôsobnosť orgánov ustanovujú kompetentné ústredné úrady po dohode s Ústredím.

(4) Ústredie môže v oblasti technického rozvoja ukladať so súhlasom kompetentného ústredného úradu jeho orgánom priamo alebo prostredníctvom ústredných orgánov technického rozvoja osobitné úlohy.

§ 14

(1) Generálne riaditeľstvá a orgány im obdobné, národné, komunálne a im na roveň postavené podniky, poprípade iné orgány spravujúce národný majetok, ľudové družstvá a masové a záujmové organizácie pracujúceho ľudu môžu podľa smerníc, ktoré vydá Ústredie po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi, zriaďovať zariadenie technického rozvoja.

(2) Ústredie môže v oblasti technické rozvoja ukladať so súhlasom kompetentného ústredného úradu zariadením technického rozvoja osobitné úlohy.

Štvrtá časť.
Prechod práv a záväzkov.

§ 15

Dňom, ktorý určí Ministerstvo výživy vyhláškou v úradnom liste, zaniká Sväz pre výskumníctvo v priemysle výživy. Týmto dňom prechádzajú všetky jeho práva a záväzky na štát.

Piata časť.
Všeobecné ustanovenie.

§ 16

Všetky výskumné ústavy a výskumné pracoviská (§ 5) a orgány a zariadenie technického rozvoja (§ 6) sú povinné podporovať Ústredie pri plnení jeho úloh.

§ 17

Ústredie robí v odbore svojej pôsobnosti opatrenia všeobecnej povahy vyhláškou v úradnom liste.

§ 18

(1) Ústredie môže uverejňovať údaje a zprávy získané od výskumných ústavov alebo výskumných pracovísk (§ 5) len so súhlasom orgánov spravujúcich tieto ústavy alebo pracoviská.

(2) Pri uverejňovaní údajov a zpráv je Ústredie povinné dbať, aby neboly dotknuté hospodárske alebo verejné záujmy.

(3) Neuverejnené údaje alebo zprávy smú sa dať na nahliadnutie len úradom, ústavom a orgánom vymenovaným v §§ 1 a 4 až 6.

(4) Každý, prostredníctvom koho sa údaje a zprávy sbierajú, spracúvajú alebo uverejňujú, je povinný o všetkých veciach, o ktorých sa pritom dozvie, zachovávať mlčanlivosť.

(5) V prípadoch uvedených v odsekoch 2 a 3 si vyžiada Ústredie súhlas Ministerstva národnej bezpečnosti, ak je obava, že by bolo dotknuté štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo; Ministerstvo národnej bezpečnosti rozhoduje po dohode s Ministerstvom národnej obrany, pokiaľ ide o údaje a zprávy dôležité pre obranu štátu.

(6) Ustanovenia odsekov 2 až 5 platia obdobne i o údajoch a zprávach, získaných od orgánov a zariadenia technického rozvoja (§ 6).

Šiesta časť.
Prechodné a záverečné ustanovenia.

§ 19

Vláda sa splnomocňuje, aby nariadením rušila alebo začleňovala štátne výskumné ústavy a určila ich pôsobnosť i v tých prípadoch, keď ústavy boly zriadené zákonom.

§ 20

(1) Ustanovenie § 9 zákona č. 249/1948 Sb., o poštátnení ústavov pôdohospodárskeho a lesníckeho výskumníctva a o ich organizácii a správe, sa zrušuje.

(2) Dňom, ktorý určí vláda nariadením (§ 12 ods. 2), sa zrušuje zákon č. 84/1948 Sb., o záväznosti hospodárskych a technických noriem.

(3) Zrušuje sa platnosť, poprípade používateľnosť všetkých iných ustanovení, ktoré odporujú ustanoveniam tohto zákon.

§ 21

(1) Tento zákon sa nevzťahuje na výskum vojenskej správy a jej ústavy a na právnu dokumentačnú činnosť vykonávanú Ministerstvom pre sjednotenie zákonov.

(2) Súčinnosť vo veciach výskumníctva a technického rozvoja medzi vojenskou správou a Ústredím, ako i medzi jednotlivými pracoviskami vojenskej správy a výskumnými ústavmi a výskumnými pracoviskami podľa tohto zákona, upraví sa smernicami, ktoré vydá Ústredie po dohode s Ministerstvom národnej obrany a ostatnými zúčastnenými ústrednými úradmi.

(3) Smernicami podľa odseku 2 sa tiež ustanoví, aké opatrenia majú byť v Ústredí a v jednotlivých výskumných ústavoch a výskumných pracoviskách a v orgánoch a zariadeniach technického rozvoja podľa tohto zákona vykonané v záujme obrany štátu.

§ 22

(1) Dokiaľ nebudú urobené iné opatrenia podľa tohto zákona, zostáva činnosť doterajších výskumných ústavov a výskumných pracovísk a orgánov a zariadenia technického rozvoja nedotknutá.

(2) Dokiaľ nebudú vydané osobitné predpisy o složení a pôsobnosti Úradu pre vynálezy a zlepšovacie námety [§ 12 ods. 1 písm. a)], vykonáva Patentný úrad v Prahe svoju pôsobnosť podľa doterajších predpisov.

§ 23

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia;*) vykoná ho minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho po dohode s ministrom financií a ostatnými zúčastnenými členmi vlády.

*) Poznámka: Zákon č. 261/1949 Sb., v znení zákona č. 185/1950 Sb. nadobúda účinnosť dňom 28. decembra 1950.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.